

der ikke er vedtaget paa grundlovmæssig Maade.

Som Støtte for min Opfattelse, at denne Tilføjelse til § 8 i Virkeligheden er værdiløs, skal jeg anføre en anset juridisk Autoritet, nemlig Venstres første Konseilspræsident, det nuværende ærede Medlem fra Højrup (Deuntzer). Han sagde netop om dette Punkt, netop om dette Stykke i § 8, den Gang Lovforslaget var til Forhandling her i Samlingen 1905—06, følgende — det staar i Folketingstidenden for det Aar, Sp. 6070. Jeg skal tillade mig at oplæse det lille Stykke med Formandens Forlov: „Det, der staar i § 8,“ — det er altsaa denne Tilføjelse, som er Genstand for forskellig Opfattelse hos det ærede Medlem fra Kalundborg (Krabbe) og hos mig — „som kan have nogen Betydning, er en Fastslaaen af det Princip, som ingen med Bestemthed tør erklære for urigtigt, at provisoriske Love ere hjemlede som et Slags stiltiende Mandat, som en Slags Udøvelse af den lovgivende Magt under den Forudsætning eller med den Begrundelse, at det kun er, hvad Lovgivningsmagten vilde have slaaget fast, hvis den havde kunnet tage Bestemmelse. Det er en Sætning, som kan have sin store Betydning, saafremt det ikke findes stridende formelt mod Grundloven, saafremt det maatte blive antaget, at man kunde indføre en saadan Bestemmelse uden at komme i Strid med Grundloven.“ Saafremt, altsaa! „Jeg har derfor, alt vel overvejet, fundet, at man meget vel kunde blive staaende ved denne § 8, idet man maa være sig bevidst, at det, man vedtager, naar man stemmer for den, er en Tilføjelse eller en Indførelse i Loven, hvis Overensstemmelse med Grundloven efter Omstændighederne vil kunne blive dragen i Tvivl.“ Det er det, jeg har paastaet, at denne Tilføjelse i § 8 er: en Tilføjelse, hvis Overensstemmelse med Grundloven efter Omstændighederne — og hvad vil det sige? Det vil sige, naar Rigsretten en Gang skal dømme efter den paagældende § 8 — efter Omstændighederne vil kunne drages i Tvivl. Det er Venstres første Konseilspræsident, det nuværende ærede Medlem fra Højrup (Deuntzer), som jeg er i nøje Overensstemmelse med, naar jeg siger, at dette Stykke af § 8 i paakommende Tilfælde vil være til ingen Verdens Nytte, for enten mener Rigsretten, at denne Opfattelse er i Overensstemmelse med Grundloven, og saa dømmer den derefter ogsaa uden Ministeransvarlighedslov, eller ogsaa mener Rigsretten, at denne Bestem-

melse er et Tillæg til Grundloven eller i Strid med Grundloven, og saa dømmer Rigsretten ganske uden Hensyn til, om det staar i Ministeransvarlighedsloven eller ikke.

Sveistrup: Det ærede Medlem, der nu talte, har aldeles ikke Ret i, at man ikke ved en Ministeransvarlighedslov kan nærmere uddybe og udforme de Bestemmelser, der findes i Grundloven. Ellers vilde i Virkeligheden intet kunne staa i en Ministeransvarlighedslov. Der staar jo i Grundlovens § 12, at Ministrenes Ansvarlighed bestemmes nærmere ved Lov. I det Ord „nærmere“ ligger, at der vil kunne nærmere Bestemmelser til i en Ministeransvarlighedslov, som supplere, hvad der staar i Grundloven, og hvis det ærede Medlem vil se, hvad der staar i denne Lovs første Paragraffer, saa er det en lang Række af Bestemmelser om, hvilke Ministre der paadrager sig Ansvar for denne eller hin Akt. Det er altsaa en Supplering af Grundloven, og derfor kan man sige, at hvis Rigsretten fandt, at det var i Strid med Grundloven, vilde den maaske ogsaa kunne sætte sig ud derover. Men selve dette, at Loven supplerer og nærmere udformer Grundloven, gør ikke, at Rigsretten kan emancipere sig derfra.

Det Forslag, som Landstingets Flertal i sin Tid anbefalede med Hensyn til den nu omtvistede § 8, indeholdt ogsaa noget mere end Grundloven ganske paa samme Maade som det Lovforslag, Folketinget vedtog. Efter at det først havde opregnet de Bestemmelser, som findes i Grundlovens § 25, nemlig: „Udstedes en foreløbig Lov, uden at Tilfældet er særdeles paatrængende eller paa en Tid, da Rigsdagen er samlet, eller er den foreløbige Lov af et Indhold, der strider mod Grundloven“, saa stopper det ikke op, men saa føjes der til: „Eller hvorved i øvrigt Statens eller andre almene eller private Interesser retsstridig krænktes...“. Det føjede altsaa ogsaa noget til, og man kan med samme Ret sige, at hvis Rigsretten fandt det i Strid med Grundloven, kunde den sætte sig ud derover. Nu kan man sige, at ved at indskyde Ordet „retsstridig“ er der taget et Forbehold, som gør, at man kunde være mindre betænkelig derved, men en Tilføjelse er det dog, der ligesom andre Udtalelser i Ministeransvarlighedsloven nærmere skal udforme Grundlovens Tanke, og hvis vi ikke maa gøre noget saadant, naar det er i god Overensstemmelse med Grundlovens hele Aand og Grundtanke, saa